

**KOHTUTE HALDAMISE NÕUKOJA
ÜHEKSAKÜMNE ESIMESE ISTUNGI
PROTOKOLL
(elektroniline)**

18. oktoober–26. oktoober 2016. a

Osalejad:

KHNi liikmed: **Priit Pikamäe**, Riigikohtu esimees, kohtute haldamise nõukoja esimees
Villu Kõve, riigikohtunik
Heili Sepp, Õiguskantsleri Kantselei, osakonnajuhataja-õiguskantsleri nõunik
Lavly Perling, riigi peaprokurör
Andra Pärsimägi, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik (asendusliige)
Piia Jaaksoo, Pärnu Maakohtu kohtunik
Donald Kiidjärv, Tartu Maakohtu kohtunik
Tiina Pappel, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik
Virgo Saarmets, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik
Kalle Laanet, Riigikogu põhiseaduskomisjoni liige
Toomas Vitsut, Riigikogu õiguskomisjoni liige
Hannes Vallikivi, Eesti Advokatuuri esimees

Protokollis: **Aliis Pihkva**, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna kohtute talituse nõunik

Algus 18. oktoobril 2016. a

Lõpp 26. oktoobril 2016. a

Päevakorras on:

1. Riigikohtu esimehe taotlus riigikohtunik Indrek Koolmeistri teenistusvanuse tõstmisele nõusoleku andmiseks kuni 25.06.2019 (KS § 41 lg 1 p 5¹ ja § 99¹ alusel).

Kohtute seaduse § 41 lõike 1 punkti 5¹ ja § 99¹ alusel ja tulenevalt asjaoludest, et:

1. Kohtute seaduse § 99¹ lg 1 kohaselt vabastatakse kohtunik 68-aastaseks saamisel ametist, kui samas paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras ei tõsteta teenistusvanuse ülemmäära. KS § 99¹ lõike 3 kohaselt võib kohtuniku teenistusvanuse ülemmäära tõsta juhul, kui selleks on õigusemõistmise korra kohase toimimise seisukohast kaalukas avalik huvi;

2. Riigikohtunik I. Koolmeistril täitub 68 eluaastat 25. juunil 2017. Riigikohtu esimees on teinud ettepaneku riigikohtunik I. Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmiseks kahe aasta võrra, kuna esineb õigusemõistmise korra kohase toimimise seisukohast kaalukas avalik huvi. Riigikohtul on 19 liiget ja viimase viie aasta jooksul on kohtu koosseis oluliselt muutunud. Alates aastast 2011 on ametist lahkunud kohtunikud J. Laffranque, M. Rask, L. Laarmaa, H. Salmann, O. Järvesaar, J. Ilvest ja T. Anton ehk veidi enam kui kolmandik Riigikohtu koosseisust. Riigikohtu halduskolleegium, kuhu I. Koolmeister kuulub, on viieliikmelisena Riigikohtu väikseim ja viimastel aastatel on vahetunud üle poole kolleegiumi liikmetest. Riigikohtunik I. Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmine kahe aasta võrra on vajalik Riigikohtu liikmete vanuselise koosseisu tasakaalustamiseks ja halduskolleegiumi töö stabiilsuse tagamiseks;

3. Riigikohtunik I. Koolmeister on andnud nõusoleku oma teenistusvanuse ülemmäära tõstmiseks kahe aasta võrra;

4. Enne riigikohtuniku teenistusvanuse ülemmäära tõstmise küsimusega kohtute haldamise nõukoja poole pöördumist pidas Riigikohtu esimees oluliseks selgitada välja, kas I. Koolmeistri jätkamist riigikohtunikuna toetavad ka tema kolleegid. Eeltoodust tulenevalt arutas Riigikohtu üldkogu 11. oktoobril 2016 riigikohtunik I. Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmist. KS § 99¹ lg 2 kohaselt toimunud salajasel hääletusel otsustas Riigikohtu üldkogu toetada Riigikohtu esimehe ettepanekut tõsta riigikohtunik I. Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära kuni 25.06.2019;

kutsus Riigikohtu esimees kokku kohtute haldamise nõukoja erakorralise istungi elektroonilise hääletuse läbiviimiseks.

Sepp: Õiguskantsler toetab nõusoleku andmist riigikohtunik Indrek Koolmeistri teenistusvanuse tõstmisele kuni 25.06.2019.

Saarmets: Mul ei ole vastuväiteid riigikohtunik Indrek Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmisele kuni 25.06.2019.

Elektroonilise hääletuse teatele lisatud dokumendid tekitavad minus aga küsimuse protseduuri kohta. Kohtute seaduse § 41 lg 1 p-st 5¹ ja § 99¹ lg 2 kohaselt peab Riigikohtu üldkogu poolt kohtuniku teenistusvanuse ülemmäära tõstmiseks olema mh KHN-i nõusolek. Riigikohtu üldkogu 11.10.2016 istungi protokollil väljavõttest saan ma aga aru nii, et üldkogu on praegusel juhul I. Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmise juba 11.10.2016 ära otsustanud ja KHN-i nõusolekut küsitakse tagantjärele. See ei vasta minu arvates seaduse sättele ega mõttele (samuti oli KHN-i 65. ja 66. istungi materjalidele tuginedes protseduur varasemate sarnaste otsustuste puhul teistpidine). Kuigi KHN-i elektroonilise hääletuse teatest saab hea tahtmise korral välja lugeda sedagi, et Riigikohtu üldkogu tegi 11.10.2016 vaid „eelotsuse“, siis lisatud dokumendid seda ei kinnita.

Laanet: Toetan ettepanekut tõsta I. Koolmeistri teenistusvanust.

Kõve: Toetan I. Koolmeistri teenistusvanuse tõstmist.

Vitsut: Toetan I. Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmist kahe aasta võrra.

Pikamäe: Toetan loomulikult ka KHN liikmena riigikohtunik Indrek Koolmeistri teenistusvanuse tõstmist kahe aasta võrra.

Vastuseks Virgo Saarmetsa protseduurilisele küsimusele:

KS säte § 99-1, mis näeb ette võimaluse kohtuniku teenistusvanuse tõstmiseks, on muidugi juriidilise mõtteselguse silmapaistev näide. Säte loetleb erinevad institutsioonid, kelle otsustest kohtuniku teenistusvanuse tõstmine sõltub, kuid ei suhesta neid omavahel selgelt. Varasemale praktikale siinkohal tugineda ei saa, sest esiteks ei näinud selle sätte kuni 01.08.2016 kehtinud redaktsioon sootuks ette võimalust riigikohtuniku teenistusvanuse tõstmiseks, ning teiseks muudeti 01.08.2016 jõustunud seadusega ka kohtuniku teenistusvanuse tõstmise protseduurilist korda (üleminek RK üldkogus selle küsimuse otsustamisel salajasele hääletusele ning selleks erilisi hääletuskünnise seadmine). Seda arvestades pidas Riigikohtu esimees riigikohtuniku puhul oluliseks esimese sammuna panna vastav ettepanek otsustamisele Riigikohtu üldkogus, sest olukorras, kus üldkogu ei toeta riigikohtuniku teenistusvanuse tõstmist, ei ole kogu menetlusega edasiminekul mingit mõtet. Kuna üldkogu toetas riigikohtuniku teenistusvanuse tõstmist, tuleb järgmisena taotleda sellele KHN nõusolekut.

Kokkuvõttes tuleneb kohtute seaduse vastavast kohtuniku teenistusvanuse tõstmise sätest ühemõtteliselt, et selleks on vaja esmalt kohtu esimehe ettepanekut üksiku kohtuniku osas, Riigikohtu üldkogu kahekolmandikulise enamuse toetust selleks ning KHN nõusolekut. Kasvõi ühe nimetatud eelduse täitmatuse ei võimalda kohtuniku teenistusvanust tõsta. Otsustuste järjekord pole siin sedavõrd oluline. Alustades Riigikohtu üldkogust tugines Riigikohtu esimees KS §-s 99-1 lg 2 grammatilisele tõlgendusele.

Toetades I. Koolmeistri teenistusvanuse tõstmist, toetas Riigikohtu üldkogu eelnimetatud tõlgendust.

Vallikivi: Suur tänu Virgo Saarmetsale tähelepanu juhtimise eest ja suur tänu Priit Pikamäele selgituste eest! Toetan kohtunik Indrek Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmist.

Pärsimägi: Toetan Indrek Koolmeistri teenistusvanuse tõstmist. Selgusetuks jäi, et mitme aasta võrra. Ta ise on märkinud kaks aastat, Riigikohtu üldkogu 2-3 aastat. Otsuse projektis on kuni 25.06.2019. Kui on tõenäosus, et kolm aastat, siis võiks ju anda nõustumise kolmele aastale, muidu tuleb taas hääletada.

Kiidjärv: Toetan I. Koomeistri teenistusvanuse tõstmist kuni 25.06.2019.

Perling: Toetan nõusoleku andmist riigikohtunik Indrek Koolmeistri teenistusvanuse tõstmisele.

Jaaksoo: Annan nõusoleku riigikohtunik I. Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmisele kuni 25.06.2019.

Pappel: Toetan samuti riigikohtunik Indrek Koolmeistri teenistusvanuse tõstmist kahe aasta võrra.

Hääletustulemused

Poolt: 11

Vastu: 0

Erapooletuid: 0

Otsus:

1. KHN annab nõusoleku riigikohtunik I. Koolmeistri teenistusvanuse ülemmäära tõstmisele kuni 25.06.2019

/allkirjastatud digitaalselt/

Priit Pikamäe
Juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/

Aliis Pihkva
Protokollija